

Служба „Преса и
информация“

Общ съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 22/22
Люксембург, 2 февруари 2022 г.

Решение по дело T-399/19
Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo/Комисия
(Отхвърляне на жалба до Комисията)

Общият съд отменя решението на Комисията, с което тя отхвърля подадена до нея жалба от полски търговец на едро

Комисията не е спазила процесуалните права, които е имал полският търговец на едро в производството, довело до приемането на това решение

Между 2011 г. и 2015 г. Европейската комисия взема редица марки, за да разследва функционирането на газовите пазари в Централна и Източна Европа. В този контекст тя започва разследване срещу Gazprom PJSC и Gazprom export LLC (наричани по-нататък заедно „Газпром“) по повод снабдяването с газ в осем държави членки, а именно България, Чешката република, Естония, Латвия, Литва, Унгария, Полша и Словакия (наричани по-нататък „засегнатите страни“).

На 22 април 2015 г. Комисията изпраща изложение на възраженията¹ на „Газпром“, в което го упреква, че злоупотребява с господстващото си положение на националните пазари на доставка на газ на едро нагоре по веригата в засегнатите страни, за да възпрепятства свободния пренос на газ в тях, с което нарушава член 102 ДФЕС, забраняващ такива злоупотреби.

В изложението на възраженията Комисията по-специално приема, че „Газпром“ поставя доставките си на газ в Полша в зависимост от получаването на някои гаранции, свързани с инфраструктури за пренос на газ. Тези гаранции се отнасяли за приемането от жалбоподателя по делото, а именно полският търговец на едро Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A., на засилване на контрола на „Газпром“ върху управлението на инвестициите по полската отсечка на газопровода „Ямал“, който е един от основните транзитни газопроводи в Полша (наричани по-нататък „възраженията „Ямал“).

С решение от 24 май 2018 г.² Комисията одобрява и прави задължителни ангажиментите, представени от „Газпром“ с цел да отговори на опасенията на Комисията за конкуренцията, и приключва административното производство по случая.

Успоредно с това производство, на 9 март 2017 г. жалбоподателят подава жалба до Комисията срещу свързани със злоупотреби практики на „Газпром“, които в голяма степен се припокриват с опасенията, изтъкнати от Комисията в изложението на възраженията. Според съдържащи се в жалбата твърдения, в контекста на недостиг при снабдяването, с който жалбоподателят се сблъсква през 2009 г. и 2010 г., „Газпром“ обвързва сключването на договор за доставка на допълнителни обеми газ с условия, насочени именно към засилване на влиянието на „Газпром“ върху управлението на полската отсечка на газопровода „Ямал“

¹ На основание член 10 от Регламент (ЕО) № 773/2004 на Комисията от 7 април 2004 година относно водените от Комисията производства съгласно членове [101 ДФЕС] и [102 ДФЕС] (ОВ L 123, 2004 г., стр. 18; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 242).

² Решение C(2018) 3106 окончателен на Европейската комисия от 24 май 2018 година относно производство по член 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз и член 54 от Споразумението за ЕИП (преписка AT.39816 — Доставки на газ нагоре по веригата в Централна и Източна Европа) (ОВ 2018, С 258, стр. 6). Жалбоподателят подава жалба за отмяна на това решение, но тя е отхвърлена от Общия съд с решение от 2 февруари 2022 г., Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo/Комисия (Ангажименти на Газпром), [T-616/18](#) (вж. също ПС № 21/22).

(наричани по-нататък „твърденията, свързани с условията за инфраструктурата“). С последните твърдения отчасти се оспорват практики, сходни на тези, за които се отнасят възраженията „Ямал“.

На 23 януари 2018 г. Комисията уведомява с писмо жалбоподателя, че възнамерява да отхвърли подадената до нея жалба и го приканва да изложи становището си в четириседмичен срок (наричано по-нататък „писмото, съдържащо намерение за отхвърляне на жалбата“). С решение от 17 април 2019 г. (наричано по-нататък „обжалваното решение“)³ Комисията отхвърля жалбата, подадена от жалбоподателя.

При извършения от нея анализ на твърденията Комисията прави разграничение между твърденията от жалбата до нея, които съответстват на опасенията за конкуренцията, попадащи в обхвата на ангажиментите на „Газпром“, и другите твърдения, изложени в същата жалба, а що се отнася до тази втора категория твърдения, тя по-специално отхвърля твърденията, свързани с условията за инфраструктурата.

Жалбоподателят подава жалба за отмяна на обжалваното решение, която е уважена от осми разширен състав на Общия съд.

Съображения на Общия съд

На първо място, Общият съд разглежда оплакванията на жалбоподателя, че Комисията е нарушила правото му да бъде изслушан и информиран в административното производство, образувано по жалбата му до нея.

В това отношение Общият съд най-напред припомня, че съгласно член 7, параграф 1 от Регламент № 773/2004, когато въз основа на информацията, с която разполага, Комисията счита, че не са налице достатъчно основания за предприемане на действия по жалбата, тя информира жалбоподателя за мотивите си и определя срок, в който жалбоподателят може писмено да изрази становището си.

В изпратеното на жалбоподателя въз основа на тази разпоредба писмо, съдържащо намерение за отхвърляне на жалбата, Комисията по-специално приема, че не са налице достатъчно основания за провеждане на по-нататъшно разследване по твърденията, свързани с условията за инфраструктурата, поради малката вероятност да бъде установено нарушение на член 102 ДФЕС, извършено от „Газпром“. В основата на това временно заключение стоят два аргумента, а именно, от една страна, решението на Urząd Regulacji Energetyki (полска служба за енергийно регулиране) за сертифициране на оператора на полската отсечка на газопровода „Ямал“, Gaz-System S.A., в качеството му на независим системен оператор (наричано по-нататък „решението за сертифициране“), и от друга страна, „междуправителствения контекст“ на отношенията между Република Полша и Руската федерация в областта на газа.

Макар в обжалваното решение Комисията отново да се позовава на решението за сертифициране като аргумент в подкрепа на заключението ѝ, че е малко вероятно да се установи нарушение по твърденията, свързани с условията за инфраструктурата, тя същевременно включва и втори аргумент, а именно т. нар. изключение поради действията на държавата.

Общият съд съответно припомня, че изключението поради действията на държавата, което трябва да се прилага рестриктивно, позволява изключване на антиконкурентно поведение от приложното поле на членове 101 и 102 ДФЕС, когато това поведение е наложено на съответните предприятия чрез национално законодателство, чрез създадена с това законодателство правна рамка или пък чрез неустоим натиск, упражняван от националните власти.

³ Решение C(2019) 3003 окончателен на Комисията от 17 април 2019 година за отхвърляне на жалба (преписка AT.40497 — Полски цени на газа).

Общият съд обаче констатира, че това изключение не е сред релевантните съображения в писмото, съдържащо намерение за отхвърляне на жалбата и предшестващо обжалваното решение. С оглед на особеното естество на изключението поради действията на държавата, водещо до освобождаване от отговорност, и тъй като в съдебната практика прилагането му не е признато в хипотезата на държавна принуда, упражнявана от трета държава, Комисията е трябвало да предупреди жалбоподателя изрично в това писмо, в което се излагат намерения, че временната ѝ преценка се основава на възможно прилагане на посоченото изключение, за да му даде възможност да бъде изслушан в това отношение. Според Общия съд Комисията не може да очаква от жалбоподателя да разпознае този имплицитен аргумент сред изложените в това писмо обстоятелства.

Поради това, **пропускателно да предостави тази информация в писмото, съдържащо намерение за отхвърляне на жалбата, Комисията не е изпълнила задължението си по член 7, параграф 1 от Регламент № 773/2004 да информира жалбоподателя.** Освен това според Общия съд предвид данните по делото, ако това нарушение на Регламент № 773/2004 не бе допуснато, обжалваното решение би могло да има различно съдържание в частта относно аргумента за изключението поради действията на държавата, в резултат на което нарушението може да доведе до отмяна на посоченото решение.

Тази отмяна обаче е обоснована само при условие, че другият изтъкнат в обжалваното решение аргумент, свързан с решението за сертифициране, не подкрепя заключението на Комисията, че е малко вероятно да се установи нарушение на „Газпром“ по твърденията, свързани с условията за инфраструктурата.

В това отношение, на второ място, Общият съд, от една страна, констатира, че Комисията не е можела да придаде решаващо значение на това решение за сертифициране, без да отчете изискваното в диспозитива му прехвърляне на Gaz-System на експлоатацията на компресорните и измервателните станции, намиращи се по полската отсечка на газопровода „Ямал“, която експлоатация се е осигурявала от съвместно дружество, притежавано от жалбоподателя и „Газпром“, и без да отчете обстоятелствата около липсата на такова прехвърляне.

От друга страна, Общият съд посочва, че като се е позовала на съдържащите се в решението за сертифициране констатации и преценки, отнасящи се за инвестициите в полската отсечка на газопровода „Ямал“, Комисията е свела изложените в жалбата до нея твърдения само до обхвата на възраженията „Ямал“, посочени в изложението на възраженията, докато въпросите практики са били от различно естество и са надхвърляли самия въпрос за инвестициите.

Поради това според Общия съд **Комисията е допуснала явна грешка в преценката като се е позовала на решението за сертифициране в подкрепа на заключението си, че е малко вероятно да се установи нарушение на „Газпром“ на член 102 ДФЕС по твърденията, свързани с условията за инфраструктурата.**

Предвид тази явна грешка в преценката и предходната констатация, че член 7, параграф 1 от Регламент № 773/2004 е нарушен, тъй като Комисията не е изпълнила задължението си да информира жалбоподателя за аргумента, изведен от изключението поради действията на държавата, Общият съд отменя обжалваното решение.

ЗАБЕЛЕЖКА: Актът на Общия съд може да се обжалва пред Съда само по правни въпроси в срок от два месеца и десет дни, считано от съобщаването му.

ЗАБЕЛЕЖКА: С жалбата за отмяна се иска отмяна на актове на институциите на Съюза, които противоречат на правото на Съюза. При определени условия държавите членки, европейските институции и частноправните субекти могат да сезират Съда или Общия съд с жалба за отмяна. Ако жалбата е основателна, актът се отменя. Съответната институция трябва да отстрани евентуалната празнота в правото, създадена с отмяната на акта.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Общия съд
[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването
За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293
Кадри от прочитането на заключението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☐ ☎ (+32) 2 2964106